

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Institut Bosc de la Coma

PLC

**PROJECTE
LINGÜÍSTIC DE
CENTRE**

1. INTRODUCCIÓ

Aquest document és el resultat del treball de revisió i d'actualització del Projecte lingüístic elaborat el curs 2008-2009 que s'està duent a terme des dels diferents Departaments didàctics del centre. En aquests moments, doncs, encara es troba en una fase prèvia a la posterior aprovació del claustre de centre i del Consell Escolar.

El Projecte lingüístic de centre (PLC) és un document que forma part del Projecte Educatiu de centre (PEC). El PLC és un text que té com a objectiu bàsic l'organització de les propostes educatives de les llengües i la comunicació del centre educatiu.

Considerem que, en tractar-se d'una eina, s'ha d'adreçar al conjunt de persones que intervenen al centre educatiu. L'han de conèixer, a més del professorat, el personal no docent, els treballadors d'empreses externes i els encarregats d'activitats extraescolars de l'institut.

El PLC es redacta d'acord amb el marc legal establert: Constitució espanyola (1978), Llei de política lingüística (Llei 1/1998 de 7 de gener), Estatut d'autonomia (2006) i Llei d'Educació de Catalunya (Llei 12/2009 de 10 de juliol).

Els pilars sobre els quals se sosté el PLC es defineixen a partir dels punts següents:

- La llengua catalana és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i d'aprenentatge de l'institut. És la llengua emprada a les activitats acadèmiques i, a més, actua com a element d'integració de la comunitat educativa.
- El PLC ha de garantir el dret de l'alumnat de poder utilitzar la llengua catalana i la llengua castellana, tan oralment com per escrit. En aquest sentit, quan acabin l'ESO, els alumnes han de tenir un bon domini d'ambdues llengües.
- Es considera que, de manera general, l'alumnat del nostre institut ha de tenir un coneixement adequat de la llengua anglesa. Una part de l'alumnat cursa llengua francesa i, per tant, també han d'adquirir-ne un coneixement adequat.
- L'aprenentatge curricular de cadascuna de les matèries és global i necessita, forçosament la llengua. En aquest sentit, tot el professorat ha d'incidir en la formació lingüística dels nostres alumnes.
- El coneixement i l'ús de les llengües és molt important però l'actitud de respecte per la diversitat lingüística potser ho és encara més. El nostre entorn actual és plurilingüe i, aquest fet, exigeix que l'alumnat valori i respecti totes les llengües i, per extensió, totes les cultures a les quals pertanyen.

Les característiques de l'Institut Bosc de la Coma es resumeixen de la manera següent:

- Va ser inaugurat l'any 1995 i està situat, geogràficament, entre el barri de Sant Roc i el barri de Pequin, de la ciutat d'Olot. El nom del centre va venir determinat pel bosc contigu a l'edifici.
- A més de l'ESO, al centre s'hi imparteixen els batxillerats (tots menys el d'especialitat artística) i els cicles formatius de les famílies administrativa, comercial i aplicacions de sistemes informàtics.

2.- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

2.1- Alumnat

La llengua materna de l'alumnat del centre és, bàsicament la llengua catalana però la castellana té una presència notable a les famílies, perquè hi ha molts alumnes que, tot i haver nascut a Catalunya, tenen avis i pares que provenen de la migració de zones castellanoparlants d'Espanya i, per tant, a casa seva conviuen i s'utilitzen ambdues llengües. També tenim un considerable nombre d'alumnat que prové de països sud-americans i que coneix i parla la llengua castellana.

La convivència d'ambdues llengües es constata clarament a les zones d'esbarjo del centre.

Hi ha un percentatge rellevant d'alumnes que tenen una llengua materna que no és cap de les dues anteriors. A l'institut hi conviuen el búlgar, l'àrab, el sarahule, l'ucraïnès, el mandinga, el wòlof, el rus, el bereber, el romanès, el panjabi, el xinès, l'urdú, el lituà, el polonès i l'hindi. A més, hi ha un nombrós grup d'alumnes que, tot i conèixer la llengua castellana, provenen de països sud-americans (Hondures, Colòmbia, República Dominicana, Argentina, Brasil, El Salvador, Veneçuela, Xile, Haití, Cuba, Paraguai, Equador i Perú).

2.2- Entorn

L'alumnat que cursa estudis a l'Institut Bosc de la Coma prové de les següents zones de la ciutat d'Olot: el barri de Sant Roc, el barri de Bonavista i una zona de l'eixample Malagrida. La resta de nois i noies tenen residència als diferents pobles de la Vall d'en Bas i de Les Preses.

3.- PROJECTE LINGÜÍSTIC: LES LLENGÜES DEL CENTRE I EL SEU TRACTAMENT.

3.1 LA LLENGUA CATALANA

3.1.1 LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ I DE CONVIVÈNCIA

3.1.1.1 El català, vehicle de comunicació

Descripció de l'acord

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Anàlisi de la realitat del centre

Actualment, el català és la llengua usada en totes les activitats acadèmiques i és una de les eines principals de cohesió i d'integració del nostre centre.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Cal vetllar perquè es mantingui aquest acord.

3.1.1.2. El català, eina de convivència

Descripció de l'acord

Caldrà que l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

Anàlisi de la realitat del centre

L'ús de la llengua catalana, si bé és gairebé exclusiu en l'àmbit acadèmic, comparteix protagonisme amb el d'altres llengües, particularment la castellana.

Val a dir que, més enllà de les dades estadístiques, aquesta és certament la percepció que hom té de la realitat del centre, sobretot en els espais d'esbarjo o en les activitats que no estan presidides per algun professor.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Com que la major part del nostre alumnat és adolescent i la resta és jove o adulta, caldria valorar la conveniència d'implicar-los el màxim possible en la presa de decisions de l'àmbit de convivència.

3.1.2. L'APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

3.1.2.1. Llengua oral

Descripció de l'acord

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber-se expressar de forma raonada i coherent.

En acabar l'ensenyament obligatori, l'alumnat té un bon coneixement de la variant estàndard del català de la zona.

Anàlisi de la realitat del centre

En general, és a l'àrea de llengua on es dona una notable prioritat pel treball de la llengua oral a les classes. Aquesta preocupació és compartida per alguns professors qui, a títol individual, també incorporen aquest treball en els continguts de la seva matèria. Aquesta preocupació també acostuma a ser manifesta en les sessions de tutoria on, generalment, els tutors vetllen perquè les intervencions orals dels alumnes siguin formalment correctes.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. És en tots els departaments os s'hauria de concretar aquesta preocupació pel treball de la llengua oral a les aules.
2. El treball que es realitzi de llengua oral en cadascuna de les matèries haurà de ser objecte de valoració dins de totes les matèries.

Descripció de l'acord

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dona el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Anàlisi de la realitat del centre

Tot el que s'acaba de dir de la llengua oral, en el punt anterior, és aplicable fil per randa a la llengua escrita.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Els acords presos en l'apartat de la llengua oral, són també vàlids en aquest de la llengua escrita, fent especial atenció a la importància que, en treballs, exàmens, etc. s'hi posi de manera habitual una nota d'expressió escrita.

2. En aquest, com en tants altres aspectes de la vida acadèmica, és molt important que tot el professorat treballi en la mateixa direcció a fi i efecte de desvetllar en l'alumnat les capacitats i consolidar els hàbits necessaris per a la seva formació.

3.1.2.2. Llengua escrita

Descripció de l'acord

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dona el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Anàlisi de la realitat del centre

Tot el que s'acaba de dir de la llengua oral, en el punt anterior, és aplicable fil per randa a la llengua escrita.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Els acords presos en l'apartat de la llengua oral, són també vàlids en aquest de la llengua escrita, fent especial atenció a la importància que, en treballs, exàmens, etc. s'hi posi de manera habitual una nota d'expressió escrita.
2. En aquest, com en tants altres aspectes de la vida acadèmica, és de vital importància que tot el professorat treballi en la mateixa direcció a fi i efecte de desvetllar en l'alumnat les capacitats i consolidar els hàbits necessaris per a la seva formació. En el tema de l'expressió escrita –com en l'expressió oral- és vital que el conjunt dels equips docents treballin coordinats.

3.1.2.3. Relació llengua oral i llengua escrita

Descripció de l'acord

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent, per exemple en la lectura expressiva o el teatre.

Anàlisi de la realitat del centre

El treball sistemàtic de les quatre habilitats lingüístiques: comprensió oral, comprensió escrita, expressió oral i expressió escrita, sovint són preocupació gairebé exclusiva del professorat de llengua.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Els acords referits a la llengua oral i a la llengua escrita presos en els apartats anteriors faran, amb tota seguretat, que s'avanci en el treball integrat de la llengua oral i de l'escrita.

3.1.2.4. La llengua en les diverses àrees

Descripció de l'acord

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees. Per tal que l'alumnat assolixi el nivell d'expressió i comprensió de la llengua, concretats en els criteris d'aquest projecte lingüístic, el conjunt del professorat aplicarà a les seves aules metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

Anàlisi de la realitat del centre

A més del departament de llengua, hi ha altres professors i professores que, a títol personal, consideren que també és responsabilitat seva que l'alumnat assolixi el nivell adequat d'expressió i comprensió de la llengua.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Si tenim en compte que cada àrea té un llenguatge específic, empra en general una tipologia textual concreta i desenvolupa unes capacitats lingüístiques que li són pròpies, convindrem que és des de cadascuna de les àrees que s'han de treballar les habilitats lingüístiques.

3.1.2.5. Continuitat entre cursos i cicles

Descripció de l'acord

Per garantir la funció educativa del centre és bàsic que el professorat disposi d'uns espais per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar, és per això que cal mantenir els nivells de coordinació actuals tal i com es ve fent al nostre centre.

Anàlisi de la realitat del centre

El centre disposa dels documents necessaris per concretar els aspectes didàctics i

organitzatius. Les programacions i els criteris d'avaluació es decideixen en el si dels departaments. Els aspectes més vitals de la vida acadèmica dels cursos es debaten en el marc dels equips docents. Es disposa de protocols per fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi de curs, etc.

Es valora com a molt positiva l'organització de la coordinació en el nostre centre i es veu necessària la seva continuïtat establint-hi les millores que calguin després d'haver-ne fet una valoració.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Cal seguir amb l'estructura organitzativa i de coordinació actuals.
2. És important vetllar per garantir que els acords que es prenen en un curs, i que d'alguna manera acaben formant part de la cultura i de la manera de fer del centre, siguin explicats amb prou claredat al professorat de nova incorporació i fins a aquell que realitza substitucions temporals.

3.1.2.6. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Descripció de l'acord

El nostre centre que rep alumnat nouvingut ha d'aplicar estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat tingui una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

Anàlisi de la realitat del centre

El nostre centre és receptor d'un considerable nombre d'alumnat nouvingut. Per aquests alumnes és del tot imprescindible assolir, el més ràpidament possible, el domini suficient de la llengua catalana per tal de tenir accés al coneixement que s'imparteix al centre i per, si és possible, acreditar al final de l'ESO.

Tanmateix l'aprenentatge de la llengua catalana és del tot necessari perquè actua com a motor d'integració en la cultura i en el teixit social del nostre país.

Aconseguir que aquest alumnat reïxi en els anys que li queden d'ensenyament obligatori esdevé tot un repte per a tots.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Per bé que els alumnes nouvinguts, quan s'incorporen al centre, són atesos en un elevat nombre d'hores en l'aula d'acollida, el repte d'aconseguir que aquest alumnat adquireixi un bon coneixement de la llengua catalana és una tasca de tot el professorat. Per això tot el professorat que té aquests alumnes participa d'aquesta responsabilitat i vetlla perquè el seu aprenentatge sigui ràpid i eficaç.

2. El PI es postula com un instrument útil i realista per precisar les adaptacions del currículum de l'alumnat nouvingut. Cal vetllar per la seva correcta aplicació.

3.1.2.6.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

Descripció de l'acord

Els centres que rebem alumnat nouvingut que desconeix les dues llengües oficials del sistema educatiu de Catalunya hem d'aplicar estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una atenció lingüística en petit grup i de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

Anàlisi de la realitat del centre

Disposar d'una aula d'acollida per a l'alumnat nouvingut representa una eina molt important en la seva atenció inicial. Ara bé, cal refermar la convicció que, malgrat l'adscripció temporal a aquest recurs, aquest és un alumnat de tot el centre: que està adscrit a un grup classe, que compta amb el suport d'un tutor d'aula i que, dintre de les seves possibilitats, aquest alumne, potser ja des dels primers dies, participarà en algunes matèries del currículum a les aules ordinàries.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. En el cas de l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials és més clar que mai la necessitat que tot el seu aprenentatge es regeixi per les instruccions i els acords que es recullin al seu PI.
2. Atesa la dificultat ingent que suposa per a un nouvingut compartir de manera simultània l'aprenentatge de la llengua catalana amb la dels altres aprenentatges del currículum, és important que el professorat vetlli per destriar les competències necessàries de cada àmbit de coneixement obviant aquelles que no són del tot imprescindibles per a la seva formació o per als aprenentatges posteriors.

3.1.2.6.2. Alumnat sud-americà de parla hispana

Descripció de l'acord

El centres que rebem alumnat nouvingut que desconeix la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya hem d'aplicar mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística en petit grup i de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

Anàlisi de la realitat del centre

La incorporació d'alumnat nouvingut al centre que coneix la llengua castellana i per tant té garantida una bona comunicació en una de les dues llengües oficials pot fer-nos pensar que la situació comunicativa ja està resolta. Ara bé, no podem oblidar que la

transmissió dels continguts es fa bàsicament en la llengua catalana i que el seu aprenentatge, a més, és un important factor de cohesió i d'integració social.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Caldria vetllar perquè aquest alumnat consolidi, també, el coneixement de la llengua catalana ja que el seu aprenentatge és molt necessari per a ells.
2. Caldrà tenir present que prescindir de la comunicació en català per criteris pràctics no facilita la immersió lingüística tan necessària en l'aprenentatge d'una nova llengua.

3.1.2.7. Atenció a la diversitat

Descripció de l'acord

El centre ha de definir com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral, l'assoliment de la lectura i l'escriptura, el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió escrita en totes les etapes i nivells.

Caldrà definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

Anàlisi de la realitat del centre

El nostre centre, coordinat pel departament de diversitat, ha desenvolupat un bon nombre d'accions organitzatives, curriculars i pedagògiques per atendre la diversitat del conjunt d'alumnes.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè l'estructura organitzativa actual es mantingui i es revisi per tal de fer-la sempre útil i eficient.

3.1.2.8. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

Descripció de l'acord

El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús de la llengua. Tanmateix s'organitzen, també, activitats que tenen com a finalitat potenciar aquest ús: diada de la música, activitats amb motiu del Nadal, festivitat de sant Tomàs i de sant Jordi, edició dels informatius i de la revista de l'institut, així com totes les activitats complementàries.

Anàlisi de la realitat del centre

L'organització de la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús de la llengua i l'organització també d'activitats puntuals d'incentivació de la llengua milloren progressivament gràcies al seguiment acurat que se'n fa.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè l'estructura organitzativa actual es mantingui i es refermi.

3.1.2.9. Avaluació del coneixement de la llengua

Descripció de l'acord

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació dels aprenentatges contemplen, com és evident, les competències bàsiques i els objectius de cada matèria, però també, i sempre, el coneixement i l'ús del català, llengua vehicular de transmissió del coneixement i de comunicació.

Anàlisi de la realitat del centre

L'avaluació és abans que res responsabilitat individual de cada docent i per tant ho és també la d'avaluar la competència del contingut de la pròpia matèria. Ara bé, cal no oblidar que tota avaluació de la matèria que sigui, ha d'incloure sempre, també, la competència comunicativa.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Perquè l'alumne sigui conscient de la importància de millorar la seva competència comunicativa en cada matèria cal valorar-la.
2. Si aquesta competència s'avalua, com és obvi, també haurà de ser ensenyada i a l'alumne se li haurà d'exigir un progrés.
3. En aquest sentit, cal recordar que les habilitats lingüístiques s'aprenen en la interacció amb els altres, a més de reflexionant, practicant, corregint...

3.1.2.10. Materials didàctics

Descripció de l'acord

Els departaments, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge / ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió de l'ús de la llengua.

Anàlisi de la realitat del centre

Els criteris de selecció de materials, incloent-hi els relacionats amb la dimensió lingüística del currículum, els estableixen els departaments. Cal avançar en la concreció de materials per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge.

Cal, també, un acord a nivell d'equip docent sobre l'ús dels materials que es consideren complementaris per als processos d'aprenentatge: diccionaris, recursos audiovisuals, etc.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Els materials complementaris i comuns a totes les matèries s'haurien de consensuar en els equips docents, incorporant-hi els que s'hagin decidit en els departaments per tal de no entrar en contradiccions o repeticions.
2. En l'adquisició dels materials s'hauria de tenir en consideració les editorials que incorporen també propostes per a l'atenció a la diversitat.

3.1.3.1. Informació multimèdia

Descripció de l'acord

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat de la competència en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC- TAC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

Anàlisi de la realitat del centre

Actualment l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular principal del programari i dels suports digitals que produeix el centre respon a una opció per l'ús de la llengua com a mitjà comunicatiu per excel·lència.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè l'estructura organitzativa actual es mantingui i es refermi.

3.1.3.2. Usos lingüístics

Descripció de l'acord

La complexa situació sociolingüística de la societat catalana fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual. La resta del professorat hi col·laborarà des de les àrees.

Anàlisi de la realitat del centre

El centre respecta els usos lingüístics de l'alumnat, ja que la dimensió plurilingüe i

intercultural és una característica pròpia de la realitat social catalana.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Aquest respecte, com hem vingut dient, és una tasca de tothom de tota la comunitat educativa que ha de ser present en el dia a dia de la docència.

3.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Descripció de l'acord

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita, sempre que sigui possible, per fer activitats relacionades amb el currículum.

Anàlisi de la realitat del centre

Habitualment ja es valora la diversitat lingüística tot i que estem poc acostumats a utilitzar-la, encara, en el desenvolupament d'algunes activitats.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Per potenciar aquesta diversitat plurilingüe hi ha un espai òptim com és el de la tutoria. Aquí s'hi poden realitzar activitats prou que ajudin a la sensibilització en aquest aspecte.
2. Caldria aprofitar, també, els esdeveniments significatius de la vida escolar per fer-hi, també, alguna referència explícita: Nadal, sant Jordi...
4. Existeix una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Per això, els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per tal que, quan calgui, s'hi pugui fer alguna referència.

3.2. LA LLENGUA CASTELLANA

3.2.1. L'APRENTATGE / ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CASTELLANA

3.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

Descripció de l'acord

La llengua castellana és una llengua que parla una part important d'alumnes del nostre centre tal i com ja s'ha expressat a les parts inicials d'aquest PLC. També és la llengua materna de l'alumnat nouvingut que prové de països sud-americans.

Anàlisi de la realitat del centre

La concentració en un sol departament del professorat de llengua catalana i castellana facilita l'assumpció de criteris comuns i possibilita les programacions d'ambdues llengües.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Caldrà vetllar per establir i enfortir el treball de coordinació entre el professorat de llengua catalana i el de llengua castellana.

3.2.1.2. Llengua oral

Descripció de l'acord

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge d'ús de la llengua castellana ha d'incloure activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament, com a objectiu, la variant estàndard del castellà a l'ESO i el culte als ensenyaments postobligatoris.

Anàlisi de la realitat del centre

En el centre es treballa habitualment la llengua oral en totes les etapes educatives i s'incideix en les diverses modalitats de textos orals: entrevista, conversa, dramatització, argumentació...

Propostes de millora i línies d'actuació

1. A més de les activitats orals que puguin desenvolupar-se dins de les aules, caldrà reservar espais on, en coordinació amb la llengua catalana, es puguin realitzar intervencions en llengua castellana que ajudin a reforçar l'aprenentatge d'aquesta llengua: actes no acadèmics, activitats complementàries...

3.2.1.3. Llengua escrita

Descripció de l'acord

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua

catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

Anàlisi de la realitat del centre

Sovint, les activitats escrites realitzades en llengua castellana queden circumscrites a l'àmbit de la classe i cal tenir en compte que una llengua –en aquest cas la castellana– s'aprèn emprant-la, en situacions reals, en els diversos àmbits de la vida escolar.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. A més a més de les activitats escrites que puguin desenvolupar-se dins de les aules, caldrà reservar espais on, en coordinació amb la llengua catalana, es puguin realitzar intervencions en llengua castellana que ajudin a reforçar l'aprenentatge d'aquesta llengua: actes no acadèmics, activitats complementàries, etc.

3.2.1.4. Activitats d'ús

Descripció de l'acord

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús com ara la revista, la pàgina web, els contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana, la participació en concursos literaris, etc.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

Anàlisi de la realitat del centre

Per bé que la llengua castellana és present en tots els àmbits de la vida social, en els mitjans de comunicació, etc., cal tenir en compte que, en el centre, per a l'aprenentatge d'una llengua no n'hi ha prou a prendre-hi contacte, cal també una intenció formativa per part del professor i una recepció atenta per part dels alumnes.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Cal que les activitats d'ús que es realitzin emprant la llengua castellana tinguin també una intenció formativa i s'exigeixi a l'alumnat una comprensió i recepció diligent per tal de garantir un aprenentatge real de la llengua.

3.2.1.5. Alumnat nouvingut

Descripció de l'acord

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en

acabar l'ensenyament, les pugui entendre i parlar.

Anàlisi de la realitat del centre

L'alumnat nouvingut que té la llengua castellana com a materna, es pot incorporar sense cap problema a les classes on s'imparteix aquesta llengua.

L'alumnat que no té el castellà com a llengua materna rep els seus coneixements, principalment, en llengua catalana perquè aquesta és la llengua vehicular de totes les matèries, a excepció de les classes idioma. Un cop es considera que ja té un domini bàsic del català, s'incorpora a llengua castellana.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. En el cas de l'alumnat nouvingut que ha romàs diversos cursos a primària i que pot incorporar-se amb normalitat als currículums ordinaris dels diversos ensenyaments impartits al centre, es veu possible aconseguir que, a la fi de les etapes educatives, tingui un nivell de coneixement similar de les llengües catalana i castellana.
2. Per a l'aprenentatge de la llengua castellana per part de l'alumnat nouvingut s'aprofitarà la gran quantitat de recursos audiovisuals existents així com el suport dels mitjans de comunicació.

3.3. ALTRES LLENGÜES

3.3.1. LLENGÜES ESTRANGERES

3.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

Descripció de l'acord

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

En aquest apartat el centre ha d'especificar quan comença l'aprenentatge / ensenyament de la segona llengua estrangera. També ha d'especificar, quan això sigui possible, quins blocs de continguts d'àrees no lingüístiques es fan en una llengua estrangera i justificar-ne l'elecció.

Anàlisi de la realitat del centre

L'aspiració que l'alumnat, en acabar l'ensenyament obligatori, esdevingui un usuari i aprenent capaç de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural és, cal reconèixer-ho de moment, un objectiu no del tot assolit.

Tot amb tot, aquest és un objectiu que sí que es dona pràcticament per assolit en el batxillerat i en el cicles formatius de grau superior.

Pel que fa a la iniciació de l'aprenentatge / ensenyament de la segona llengua estrangera hi ha aquesta distribució:

- 2n d'ESO: 2 hores / setmana.
- 3r d'ESO: 2 hores / setmana.
- 4t d'ESO: 3 hores / setmana.
- 1r de batxillerat: 4 hores / setmana.

Quant a la impartició de classes de les àrees no lingüístiques en una llengua estrangera, encara no s'ha arribat a cap acord però s'està treballant en el tema.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Que tot l'alumnat sigui capaç de comunicar-se en una llengua estrangera. Això vol dir que cal fer actualitzacions i revisions periòdiques a fi de garantir que aquest objectiu s'acompleixi.
2. Cal concretar les possibilitats reals, sobretot pel que fa a la disponibilitat del professorat, d'impartir algun bloc de continguts de les àrees no lingüístiques en una llengua estrangera.

3.3.1.1.1. Desplegament del currículum

Descripció de l'acord

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa segons el nostre projecte educatiu, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció / comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

Anàlisi de la realitat del centre

En el si del departament de llengües estrangeres hi ha la preocupació per avançar en la prioritització de les produccions orals i escrites, fins per sobre de les gramaticals. De manera que el treball de l'àrea incideixi directament en la millora de la llengua comunicativa. Per tal d'aconseguir-ho, el professorat planifica nombrosos intercanvis amb altres centres educatius estrangers, tant de parla anglesa com francesa.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Cal continuar avançant en les alternatives per oferir a l'alumnat espais d'aprofundiment que els permeti treballar l'ús significatiu de la llengua estrangera

dins i fora de l'aula i que donin resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

3.3.1.1.2. Metodologia

Descripció de l'acord

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

Anàlisi de la realitat del centre

La preocupació mostrada pel professorat del departament de llengües estrangeres per la millora de la llengua oral de l'alumnat és, ara per ara, una garantia de la línia a seguir.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. L'objectiu descrit es pot aconseguir la coordinació entre el professorat de llengües estrangeres.

3.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Descripció de l'acord

El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixin l'atenció a la diversitat.

Anàlisi de la realitat del centre

De tots és sabut que l'oferta editorial de materials per a l'aprenentatge de les llengües estrangeres és molt gran. Saber destriar i organitzar els que es consideren realment vàlids és una tasca important que s'hauria d'entomar des del departament. Un altre tema és el d'arribar a acords metodològics del tot necessaris per convertir en útils i eficaços els materials escollits. Aquest és un objectiu per al qual cal una continuada coordinació.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. S'apunta, per a ser estudiada, de millora de l'atenció a la diversitat, la creació de grups més homogenis per tal aspirar a l'adquisició del doble nivell competencial de la llengua.

3.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Descripció de l'acord

El centre assegura la presència de recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

Anàlisi de la realitat del centre

Es preocupació manifesta del professorat del departament de llengües estrangeres l'aprofundiment en l'ús de recursos TIC, TAC i audiovisuals, per la qual cosa actualment es dona un bon aprofitament de l'oferta de cursos i assessoraments que ajuden a la seva implementació.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. L'ús de les noves tecnologies en l'ensenyament / aprenentatge de les llengües estrangeres ha deixat de ser un luxe per convertir-se en una necessitat, per això cal que, des del centre, es mantingui la inversió en recursos i espais per tal de millorar, si és possible, els actuals.

3.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

Descripció de l'acord

El centre decideix que l'aula de llengua estrangera sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza, sempre que sigui possible, aquesta llengua com l'habitual en les interaccions amb els alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament.

El centre preveu l'ús de la llengua estrangera en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, les exposicions, etc., activitats artístiques, com ara representacions teatrals, cant coral, exposicions, etc., i contactes amb altres centres d'àmbits locals o internacionals.

Anàlisi de la realitat del centre

Sempre que és possible es procura que la dinàmica de la classe ajudi a crear un espai d'immersió lingüística.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. La creació d'aquest espai d'immersió lingüística demana, entre altres coses, crear, quan això sigui possible, aules exclusives per a la matèria d'idiomes.

3.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

3.3.1.2.1. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

Descripció de l'acord

El centre planifica, quan això sigui possible, la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en la primera llengua estrangera i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció, s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació metodològica de l'àrea.

Anàlisi de la realitat del centre

Com ja hem dit, aquest objectiu es manté com a prioritari i s'està intentant avançar, sempre que es disposi de professorat, per tal de poder implementar-lo.

Malgrat tot, i dins del Pla de llengües estrangeres, s'està incidint notablement en l'ús oral de la llengua, essencialment dins de les matèries optatives.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Continuar treballant en la línia d'aconseguir que s'imparteixin classes de les àrees no lingüístiques en una llengua estrangera.

3.3.1.3. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

Descripció de l'acord

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no excloent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació és facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social.

Anàlisi de la realitat del centre

En aquests moments, a l'institut hi ha alumnat procedent de diversos països d'arreu del món i, en conseqüència, s'hi parlen moltes llengües diferents. Tot aquest cabal cultural és una riquesa que no es pot desaproveitar i que cal conservar.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Cal que durant el curs s'aprofitin les diferents oportunitats festives, culturals, extraescolars, etc. per posar de manifest que disposem d'una riquesa lingüística tan extraordinària i, sense que això hagi d'anar en detriment de cap llengua.
2. Es veuria interessant que, si es dona l'oportunitat d'oferir en horari extraescolar algun tipus de formació en alguna de les llengües parlades al centre, es pogués gestionar i es donessin totes les facilitats possibles als alumnes, familiars o professorat interessats a participar-hi.

3.4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

3.4.1. ORGANITZACIÓ DELS USOS LINGÜÍSTICS

3.4.1.1. Llengua del centre

Descripció de l'acord

El rètols, cartells, murals i l'ambientació en general ha de ser en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

Anàlisi de la realitat del centre

La retolació en català del centre i l'ús del català en les ambientacions, cartelleres, etc, ajuda a donar un to de normalització de l'ús de la llengua i alhora facilita el seu aprenentatge.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè l'estructura organitzativa actual es mantingui i es refermi.

3.4.1.2. Documents de centre

Descripció de l'acord

Els documents del centre incorporen també continguts i referents de la llengua catalana, aquests han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

Anàlisi de la realitat del centre

El nostre centre disposa dels documents que són prescriptius i estan escrits en llengua catalana.

Si aquests documents els sol·licita algun organisme o persona que no és de parla catalana, es donen en llengua castellana.

En casos puntuals i sempre que el servei de traducció de llengües ho faci possible, també es podrien facilitar en la llengua materna de l'alumnat nouvingut.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Caldria fer l'actualització del contingut dels documents de centre de forma periòdica.
2. S'ha de procurar que el professorat nou al centre, conegui els documents de gestió i organització.
3. Tot el que s'ha dit al punt anterior, també cal tenir-ho en compte per a l'alumnat i les seves famílies.

3.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

Descripció de l'acord

Els centres educatius han d'utilitzar en la mesura del que és factible, un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

Anàlisi de la realitat del centre

És preocupació generalitzada vetllar per tal que el llenguatge emprat trenqui els coneguts estereotips que poden comportar segregació o desigualtat.

Tant en llengua catalana com en la castellana existeix el gènere masculí i el femení. El concepte de gènere gramatical no s'ha de confondre amb el concepte de sexe. Així, doncs, quan es vulguem referir a grups que inclouen persones d'ambdós sexes, en aquestes dues llengües podem utilitzar les formes que pertanyen al gènere masculí. Però també podem utilitzar, si és possible, un nom col·lectiu que els englobi o bé un nom invariable, com ara equip o personal.

Evitem les formes dobles perquè entenem que dificulten la lectura i perquè la forma masculina ja inclou, també el femení.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. El professorat que editi algun tipus de full per a l'alumnat o per a les seves famílies vetllarà perquè els escrits respectin les orientacions que el Departament d'Educació ha publicat per a un ús no sexista del llenguatge.
2. La persona responsable de la correcció lingüística del centre vetllarà, també, perquè s'evitin formes no recomanables en els textos i impresos que revisi.
3. És responsabilitat de tot el professorat, educar, advertir i corregir els alumnes quan, oralment o per escrit, facin servir formes de caire sexista, poc respectuoses i que poden comportar segregació o desigualtat.

3.4.1.4. Comunicació externa

Descripció de l'acord

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. Durant el període d'acollida al centre, es cercaran fórmules per facilitar i garantir la comprensió dels comunicats a les famílies.

Anàlisi de la realitat del centre

El centre prioritza l'ús de la llengua catalana en els comunicats i escrits adreçats a la comunitat educativa o a institucions i empreses amb les quals s'ha relacionat. Però s'ha mostrat oberta a facilitar la comprensió dels seus escrits en altres llengües, també.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè la manera actual de funcionament es mantingui i es refermi.

3.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

Descripció de l'acord

L'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat.

Anàlisi de la realitat del centre

De manera ben natural, el centre ha prioritzat l'ús de la llengua catalana en els

comunicats i escrits adreçats a les famílies de l'alumnat.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Amb la intenció d'afavorir l'aprenentatge de la llengua catalana a les famílies nouvingudes, i tal com s'ha fet fins ara, és convenient trobar fórmules creatives que garanteixin la comprensió dels documents que s'envien.
2. Quan per alguna raó això no sigui possible, s'accedirà a facilitar els impresos en llengua castellana.

3.4.1.6. Educació no formal

3.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal i activitats extraescolars

Descripció de l'acord

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal i d'activitats extraescolars al centre (menjador, taller d'estudis assistits, esports, teatre, etc.) els adults responsables s'adrecin en català a l'alumnat en qualsevol situació, tant en les formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir-se la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

Anàlisi de la realitat del centre

És en els espais menys acadèmics, d'educació no formal o d'activitats extraescolars és on es pot veure si es fa, de manera natural, un ús més espontani de la llengua catalana i és també en aquests àmbits on cal afavorir l'ús de la nostra parla.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. La llengua dels àmbits no formals del centre hauria de ser la llengua catalana.

3.4.1.6.2. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

Descripció de l'acord

En general, les empreses contractades per la Generalitat utilitzen el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars (cases de colònies, transports, excursions, etc.) les empreses usin el català.

Anàlisi de la realitat del centre

El centre procura que aquelles activitats extraescolars que es contractin, tinguin la llengua catalana com a llengua d'ús.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. El centre seguirà procurant la contractació de productes o serveis a les empreses que tinguin com a llengua d'ús la llengua catalana.

3.4.1.7. Llengua i entorn

Descripció de l'acord

El centre treballa conjuntament (tant a Olot com als pobles de Les Preses i La Vall d'en Bas) amb l'administració pública i amb les entitats a fi de garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua, la interculturalitat i la cohesió social.

Anàlisi de la realitat del centre

El nostre centre valora positivament la cooperació amb la ciutat d'Olot, així com amb els pobles de l'entorn.

La llengua que majoritàriament parla l'alumnat que prové de la Vall i de Les Preses és la llengua catalana. Pel que fa al que viu a Olot, hi ha un percentatge important que té com a llengua materna la llengua castellana o alguna altra llengua.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. L'institut té la voluntat de continuar coordinat amb la ciutat d'Olot i els pobles de Les Preses i de la Vall per tal d'afavorir la tasca educativa conjunta que es du a terme.

3.4.2. PLURILINGÜISME AL CENTRE EDUCATIU

3.4.2.1. Actituds lingüístiques

Descripció de l'acord

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, "tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració". Per aquest motiu, el nostre centre ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

Anàlisi de la realitat del centre

La realitat lingüística del centre és, cada dia que passa, més complexa i rica alhora. En poc temps hem passat de comptar amb la presència de quatre o cinc llengües diferents a la situació actual de prop de 20 llengües. A tot això cal afegir-hi, que ha estat un canvi sobtat i ràpid. Acollir tota aquesta diversitat lingüística és de totes passades un dels grans reptes de bona part dels centres educatius de Catalunya.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Convé acollir aquesta diversitat lingüística i veure-la com un riquesa.
2. Tot el professorat del centre accepta que aquesta és una tasca comuna i que tothom, des de l'àrea que sigui, hi té un important i ineludible paper.
3. Així també, el conjunt del professorat és conscient que la millora de l'aprenentatge de la llengua com a primer i més important mitjà de comunicació és condició *sine qua non* per a una millora en la comprensió dels coneixements propis de tots els àmbits del saber.
4. Les tutories són espais idonis per a ajudar l'alumnat a reflexionar sobre la riquesa lingüística del centre i la importància de disposar del coneixement comú de la llengua catalana com a factor de cohesió.
5. Tanmateix es tindrà sempre present que la diversitat lingüística és positiva i per això, en qualsevol de les activitats que s'organitzen al centre, en contemplarà la possibilitat de fer-hi algun tipus de referència que en reforci els avantatges.

3.4.3. ALUMNAT NOUINGUT

Descripció de l'acord

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb la metodologia d'ensenyament de llengua estrangera i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari.

Anàlisi de la realitat del centre

En la relació amb l'alumnat nouvingut, tot el centre utilitza sempre el català. Es garanteix una atenció individualitzada intensiva per aprendre aquesta llengua, i es fa amb un enfocament comunicatiu i amb la metodologia adequada. S'avaluen regularment els resultats i se'n fa un seguiment acurat.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. El centre destina els recursos necessaris –professorat, espais, materials, etc.- per atendre l'alumnat nouvingut i garantir, tant com sigui possible, un aprenentatge suficient de les competències bàsiques de l'educació obligatòria.

2. L'experiència indica que a l'alumnat nouvingut, quan s'incorpora al sistema educatiu catalana ja a la secundària, se li fa molt difícil assolir el nivell lingüístic suficient, en tan poc temps, per seguir el ritme acadèmic dels seus companys de curs. Per donar resposta a aquesta realitat, l'alumnat nouvingut comptarà sempre amb un pla individualitzat (PI) per cercar la millor manera d'assolir les competències bàsiques i, si és possible, acreditar.

3.4.4. ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS HUMANS

3.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

Descripció de l'acord

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents. Els objectius d'aquest pla de centre sorgiran a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (CRP, ICE...). És el nostre centre que ha de determinar les necessitats de formació tan lingüístiques com didàctiques (d'ensenyament de llengües i d'ensenyament en una llengua).

Anàlisi de la realitat del centre

Una formació al centre que abasti el major nombre possible de professorat és, sens dubte, una de les millors maneres de crear una conscienciació col·lectiva vers qualsevol temàtica pedagògica o didàctica. Per guanyar en eficàcia, és evident, que cal un centre coordinat i que tingui una clara cultura de centre.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Per consolidar i avançar en aquesta cultura de centre, és convenient que, si és possible cada any, s'oferti al conjunt del professorat alguns cursos de formació al centre.
2. Dins d'aquesta oferta, es vetllarà perquè periòdicament n'hi hagi també de llengua entesa com a contingut transversal que cal treballar en totes les àrees i garantir, per una banda, un millor coneixement lingüístic de l'alumnat, i per l'altra un millor aprofundiment adreçat al professorat, per tal d'aprofundir en les estratègies i metodologies òptimes per fer-ho possible en totes i cadascuna de les àrees.

3.4.5. ORGANITZACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ CURRICULAR

3.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

Descripció de l'acord

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de l'àrea de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre

el professorat de cada etapa i entre el professorat de cada equip docent, així com del professorat dels centres de referència de primària.

Anàlisi de la realitat del centre

El centre disposa d'un organigrama de funcionament que garanteix i facilita, a partir dels equips docents i els departaments, la coordinació entre nivells. També s'ha iniciat la coordinació amb els centres de referència de primària.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Caldrà vetllar perquè el contingut lingüístic, entès, evidentment, com a eina comunicativa transversal, sigui un tema que s'inclouï, com a mínim un cop cada curs, en l'ordre del dia de les reunions de coordinació d'equips docents i de departaments.

3.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

Descripció de l'acord

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament – aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes.

Anàlisi de la realitat del centre

Per regla general s'accepta que els llibres i els materials de l'àrea de llengua proposats per les diverses editorials inclou ja, per principi, en el desenvolupament del temari el tractament de les estructures lingüístiques comunes en les matèries de llengua catalana i castellana, i en menor mesura en les de les llengües estrangeres. Es fa evident però que a fi que aquest material pugui ser realment aprofitat, cal un treball de coordinació que el concreti.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Atès el que s'ha valorat en l'anàlisi anterior, s'acorda que les matèries de llengua catalana i castellana i les de llengües estrangeres dedicaran algunes sessions de treball per organitzar l'ensenyament – aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes, dins de l'àrea de llengua.

3.4.5.3. Projectes d'innovació

Descripció de l'acord

El centre participa en projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge – ensenyament de les llengües.

Anàlisi de la realitat del centre

Ja sigui a nivell de departament o per part de grups interessats, des del centre es participa en programes d'innovació sobre l'aprenentatge – ensenyament de les llengües. Aquesta ha estat una important preocupació per a molts professors.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Caldrà preveure els mecanismes necessaris perquè es faci partícip el conjunt dels equips docents de tot allò que s'hagi après en les sessions formatives dels diversos projectes d'innovació en què s'hagi participat i que això repercuteixi en la millora de l'ensenyament – aprenentatge de les llengües.

3.4.6. BIBLIOTECA ESCOLAR

Descripció de l'acord

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa.

La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però també el fons ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix, el fons s'ha de mantenir actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements. La dinamització de la biblioteca escolar comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre.

Anàlisi de la realitat del centre

Des del centre s'entén que la biblioteca escolar és un espai privilegiat que cal cuidar perquè es converteixi en un recurs formatiu de primer ordre.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. En principi tan sols caldrà vetllar perquè la manera actual de funcionament es mantingui i es refermi.
2. La conservació i millora de la biblioteca com a àmbit educatiu per al conjunt de la comunitat educativa passa, però, i en primer lloc, per dotar-la de recursos humans i econòmics; és a dir: dedicació d'hores / professor o d'una altra persona qualificada, i assignació d'una quantitat econòmica suficient per mantenir una bona conservació així com per a l'adquisició de novetats i de materials d'interès.
3. En segon lloc, cal que aquest sigui un àmbit generador de propostes que incideixin directament en la dinamització d'aspectes tan importants com l'animació lectora, la recerca d'informació, etc.
4. Des de la coordinació de biblioteca s'elaborarà una proposta anual que inclogui les activitats previstes per al curs, a fi i efecte de potenciar la biblioteca, el gust

lector, les diades més significatives com Nadal o Sant Jordi, etc.

3.4.6.1. Accés i ús de la informació

Descripció de l'acord

L'accés i ús de la informació té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies de la informació i d'ús de fonts d'informació general.

Tot aquest treball ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració.

Anàlisi de la realitat del centre

La recerca d'informació és un procediment comú i general a totes les àrees. Per bé, però, que aquesta és una activitat que es treballa a totes les matèries, no sempre s'explica ni s'avalua.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Atès que la correcta recerca d'informació és un procediment prioritari en el treball de totes les àrees, és compromís de tots els equips docents i departaments planificar propostes que pautin l'aprenentatge d'aquesta habilitat, de manera que no es deixi a la improvisació un contingut que necessita ser ensenyat, ser exercitat i ser avaluat si es vol que sigui après de manera significativa.

3.4.6.2. Pla de lectura de centre

Descripció de l'acord

El Pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure:

- 1) *l'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora,*
- 2) *l'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta,*
- 3) *el gust per llegir, entès com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudi.*

Anàlisi de la realitat del centre

La preocupació per l'aprenentatge de la lectura, per l'aprenentatge a través de la lectura i

pel gust de llegir, sovint s'ha centralitzat, en exclusiva, en l'àrea de llengua.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Es vetllarà per a la coordinació de campanyes de sensibilització lectores.
2. Es treballarà a fi que la comprensió lectora sigui una competència de totes les àrees.

3.4.7. PROJECCIÓ DE CENTRE

3.4.7.1. Pàgina web del centre

Descripció de l'acord

El centre disposa d'un portal que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... El portal és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

Anàlisi de la realitat del centre

El portal de què disposa el centre compleix la funció informativa i facilita l'accés als documents bàsics del centre. Caldrà estar atent als canvis tecnològics per anar adaptant el perfil d'un portal al qual se li presumeixen moltes més utilitats encara en el futur.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè la manera actual de funcionament es mantingui i s'actualitzi al ritme que dictin els canvis tecnològics.

3.4.7.2. Revista

Descripció de l'acord

El centre té diverses publicacions que li permeten la comunicació amb tota la comunitat educativa: Revista de Sant Jordi, de caràcter anual, i una Circular Informativa trimestral, de caire més acadèmic.

Anàlisi de la realitat del centre

La revista de Sant Jordi té una funció integradora i de cohesió de centre. Es treballa de manera transversal, des de tots els àmbits educatius (ESO, Batxillerat i Cicles Formatius). Darrerament el seu contingut és monogràfic amb articles i activitats de tota la comunitat educativa i també del personal no docent vinculat al centre.

En treballa des d'una comissió d'alumnes coordinada per o més professors. La seva presentació es fa en l'acte de la diada de sant Jordi i es lliura un exemplar a tots aquells alumnes que ho sol·licitin.

Les publicacions de què disposa el centre semblen, ara per ara, suficients i aconsegueixen

la tasca informativa i de participació d'una manera assumible.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè la manera actual de funcionament es mantingui i s'actualitzi al ritme que dictin els canvis tecnològics.
2. Possiblement calgui, en un futur, comptar molt més amb les noves tecnologies per facilitar ambdues tasques.

3.4.7.3. Exposicions

Descripció de l'acord

El centre organitza periòdicament exposicions sobre temàtica relacionades amb el món de l'educació o altres temes de caire cultural o formatiu.

Anàlisi de la realitat del centre

El centre compta amb una comissió que es responsabilitza de programar les exposicions al vestíbul del centre. Normalment, són en llengua catalana, però també s'utilitzen la llengua castellana, l'anglesa i la francesa.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè la manera actual de funcionament es mantingui i es refermi.

3.4.8. XARXES DE COMUNICACIÓ VIRTUALS

Descripció de l'acord

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitats virtuals en les quals intervenen tant el professorat (per intercanviar experiències, recursos, formació...) com l'alumnat (per treballar aspectes relacionats amb el currículum i l'ús i el coneixement de les diverses llengües presents al centre.

Anàlisi de la realitat del centre

Les xarxes de comunitats virtuals ofereixen un marc nou per a la interacció professor alumne. El centre compta amb una comissió TAC que treballa en la redacció del Pla que ha d'organitzar totes les actuacions que es duen a terme a l'institut.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Tan sols caldrà vetllar perquè la manera actual de funcionament es mantingui i s'actualitzi al ritme que dictin els canvis tecnològics.

3.4.9. INTERCANVIS I MOBILITAT

Descripció de l'acord

Els intercanvis epistolars, telemàtics i presencials, la col·laboració entre centres i les colònies i estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

Anàlisi de la realitat del centre

Hi ha una notable tradició en el nostre centre de potenciar les sortides i els intercanvis amb altres llocs o centres educatius a fi i efecte de millorar la competència comunicativa de l'alumnat. Es realitzen a les etapes d'ESO, Batxillerat i als Cicles Formatius.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Convé que les sortides i intercanvis que es realitzin, es continuïn planificant de manera regular.

3.4.10. DIMENSÍO SUPRALOCAL I INTERNACIONAL DEL CENTRE EDUCATIU

Descripció de l'acord

La dimensió supralocal i internacional del centre és garantia de participació en un món global. La incorporació del desenvolupament de la dimensió europea i internacional en les finalitats educatives del projecte de centre permet concretar accions i planificar projectes a curt, mitjà i llarg termini, promoguts i prioritzats des del projecte lingüístic plurilingüe.

El desenvolupament de la dimensió internacional del centre dona oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i la ciutadania activa.

Cal que la finalitat de millorar la dimensió europea o internacional del centre s'integri en el projecte lingüístic i els projectes específics estiguin planificats, reconeguts i acceptats per tota la comunitat educativa.

Anàlisi de la realitat del centre

Es dona en el nostre centre, també, una tradició de valorar i potenciar la dimensió europea i internacional en les nostres finalitats educatives.

Propostes de millora i línies d'actuació

1. Caldria mantenir la planificació d'aquestes accions en el context del projecte lingüístic i que tinguin una intencionalitat manifesta de millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i de ciutadania activa.

EN REVISIÓ